

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด

นิทานเรื่อง “กบสองตัว”

การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้
๒. เขียนย่อความจากนิทานได้
๓. มีมารยาทในการเขียน

การเขียนย่อความ

เป็นการเขียนจากการอ่านเก็บใจความสำคัญของเรื่อง
แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นสำนวนของผู้เขียน และเขียนให้
ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

หลักการเขียนย่อความ

หลักการเขียนย่อความ

๑. อ่านเนื้อเรื่อง
อย่างละเอียด

๒. วิเคราะห์
เนื้อหา

๓. บันทึก
ใจความสำคัญ

๔. ตัดเนื้อหา
ที่ไม่จำเป็น

๕. เปลี่ยนคำ
สรรพนาม

หลักการเขียนย่อความ

๖. ไม่ใช้อักษรย่อ

๗. การเลือกใช้คำ

๘. เขียนร่าง
ย่อความ

๙. อ่านทบทวน
อีกครั้ง

๑๐. เขียนขึ้น
ย่อความตามรูปแบบ

รูปแบบการเขียนย่อความ

ย่อความร้อยแก้ว

ย่อจดหมาย

ย่อประกาศ

ย่อคำปราศรัย

ย่อปาฐกถา

ย่อคำประพันธ์

ย่อความร้อยแก้ว

ย่อความเรียงร้อยแก้วธรรมดา ขั้นต้นดังนี้

ย่อเรื่อง.....ของ (ชื่อผู้แต่ง).....

จากหนังสือ .....หน้า .....

ความว่า

.....

ย่อจดหมาย

ย่อจดหมาย ขั้นต้นดังนี้

จดหมายของ.....ถึง.....

ลงวันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

ความว่า

.....

ย่อประกาศ

ย่อคำประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ ขั้นตอนดังนี้

คำประกาศของ.....แก่.....

ลงวันที่ .....ความว่า

.....

ย่อคำปราศรัย

ย่อคำปราศรัย สุนทรพจน์ พระราชดำรัส ขึ้นต้นดังนี้

คำปราศรัยของ.....แก่.....

เนื่องใน ..... ทาง(สถานที่สื่อที่กล่าว).....

ณ วันที่..... ความว่า

.....

ย่อปาฐกถา

ย่อปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน ขึ้นต้นดังนี้

คำบรรยายของ.....เรื่อง.....

แก่..... ที่ .....ณ..... วันที่.....

เวลา..... ความว่า

.....

ย่อคำประพันธ์

ย่อคำประพันธ์ ชั้นต้นดังนี้

คำประพันธ์ประเภท..... เรื่อง.....

ของ ..... ตอน.....

ความว่า

.....

ฝึกเขียนย่อความ

สุนัขจรจัดในরাងหญ้า

สุนัขจรจัดจอมขี้เกียจได้เดินรอนเร่มาถึงคอกสัตว์แห่งหนึ่ง ซึ่งภายในมีหญ้าแห้งสดใหม่อยู่ สุนัขกระโดดลงไปในরাងหญ้าและนอนหลับอยู่ในนั้น เมื่อตกเย็นวัวที่อาศัยอยู่ในคอกแห่งนั้นก็กลับมาจากการทำงานในไร่ วัวหวังที่จะกินหญ้าเป็นอาหารมื้อเย็นหลังจากที่มันต้องทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยมาทั้งวัน สุนัขจรจัดสะดุ้งตัวตื่นขึ้นเมื่อวัวเดินเข้ามาใกล้คอก แล้ววัวก็พูดขึ้นว่า

สุนัขจรจัดในรางหญ้า (ต่อ)

“เจ้าสุนัข จงออกไปจากรางหญ้าของข้าซะ เจ้ากินหญ้าไม่ได้สักหน่อย” สุนัขจรจัดได้ยืนแว่วพูดเช่นนั้นจึงตอบกลับไปว่า

“ถ้าข้าไม่มีอาหารกิน เจ้าก็อย่าหวังจะได้กินหญ้าในรางนี้เลย”

จาก หนังสือ ๒๐๒ อมตะนิทานอีสปเล่าให้ลูกฟังก่อนนอน

ย่อนิทานเรื่อง สุนัขจรจัดในรางหญ้า จากหนังสือ ๒๐๒ อมตะนิทาน
อีสปเล่าให้ลูกฟังก่อนนอน **ความว่า**

สุนัขจรจัดเข้าไปนอนในรางหญ้า ว่างต้องการจะกินหญ้าในรางจึง
บอกให้สุนัขจรจัดออกไปจากรางหญ้า แต่สุนัขจรจัดไม่ยอมออก และไม่ยอม
ให้ว่างกินหญ้า

นิทานคำกลอนเรื่อง ลาโง่กับจิ้งหรีด

ลาโง่ยืนกินหญ้า
จิ้งหรีดมาตามทาง
ลาโง่เห็นจิ้งหรีด
มันจึงเอ๋ยถามไป

ที่ชายป่าใต้ต้นยาง
กรีดเสียงพลาจเพราะจับใจ
ฟังมันกรีดร้องเสียงใส
กินอะไรเสียงเพราะจ้ง

นิทานคำกลอนเรื่อง ลาโง่กับจิ้งหรีด (ต่อ)

จิ้งหรีดร้องตอบว่า

ฉันดื่มเสียงจิ้งดั่ง

ลาโง่ได้ฟังคำ

เสาะหาน้ำค้างไพร

น้ำค้างฟ้าที่ไหลหลัง

ไผเพราะฟังต้องหลงไหล

จึงจดจำทำเร็วไว

เลียนบนใบยอดหญ้ากิน

นิทานคำกลอนเรื่อง ลาโง่กับจิ้งหรีด (ต่อ)

ไม่เข้าลาชุบผอม
แผ่หลาที่กลางดิน

อกตรมตรอมแรงหมดสิ้น
จบชีวิตเพราะโง่เอย

นิทานคำกลอนเรื่อง ลาโง่กับจิ้งหรีด ของ ลักษณา สังฆมาศ

ย่อניתานคำกลอนเรื่อง ลาโง่กับจิ้งหรีด ของ ลักษณะ สัจฉมาศ

ความว่า

ลาที่กำลังกินหญ้าได้ยินเสียงจิ้งหรีดที่กำลังร้องเพลง จึงถามว่าจิ้งหรีด
กินอะไรเป็นอาหารเสียงจิ้งเพราะแบบนี้ จิ้งหรีดตอบไปว่ากินน้ำค้างเป็น
อาหาร ลาจึงเลิกกินหญ้าและกินน้ำค้างบนยอดหญ้าเป็นอาหารแทน ไม่ช้า
ลา ก็พอมและหมดแรงตาย

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

การเขียนย่อความ

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙

เรื่อง “การเขียนย่อความจากนิทาน”

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน

และให้คำแนะนำแก่นักเรียน

๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๙

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานคำกลอน เรื่อง กวางกับเสือ แล้วเขียนย่อความจากเรื่องทีอ่าน
ตามรูปแบบของการเขียนย่อความ

กวางกับเสือ

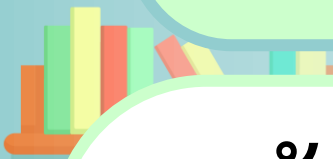
กวางตัวหนึ่งหากินตามชายป่า	และเล็มหญ้าเหลืองเห็นนายพรานใหญ่
ถือหน้าไม้เดินด้อมมาแต่ไกล	ก็ตกใจโดดหนีรีเข้าดง
พรานสะกดรอยรุกไม่ละลด	กวางเห็นหมดช่องหวังตั้งประสงค์
ก็หลบเข้าถ้ำเสือตั้งจำนง	เสือหมอบลงไม่ให้กวางเห็นตัว
ปล่อยให้เข้ากันถ้ากระโจนจับ	ปากจับคอพืดสะบัดหัว
ก่อนสิ้นใจกวางร้องเสียงระรัว	อันตรายย่อมมีทั่วทุกแห่งไป
เราหนีคนพ้นแล้วปะเสืออีก	สุดเสียงหลักจึงชีวิตปลิดตกชัย

(จาก นิทานอีสปคำกลอน ของ ฉลอง ศุภการ)

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานคำกลอน
เรื่อง กวางกับเสือ แล้วเขียนย่อความจาก
เรื่อง ที่อ่านตามรูปแบบของการเขียนย่อความ

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

กวางกับเสือ

กวางตัวหนึ่งหากินตามชายป่า
ถือน้ำไม้เดินต่อมาแต่ไกล
พรานสะกดรอยรุกไม่ละลด
ก็หลบเข้าถ้ำเสือตั้งจำนง
ปล่อยให้เข้ากันถ้ากระโจนจับ
ก่อนสิ้นใจกวางร้องเสียงระรัว
เราหนีคนพ้นแล้วปะเสืออีก

และเล็มหญ้าเหลือบเห็นนายพรานใหญ่
ก็ตกใจโดดหนีรีเข้าดง
กวางเห็นหมดช่องทางตั้งประสงค์
เสือหมอบลงไม่ให้กวางเห็นตัว
ปากงับคอฟัดสะบัดหัว
อันตรายย่อมมีทั่วทุกแห่งไป
สุดเลียงหลักจึงชีวิตปลิดตกษัย

(จาก นิทานอีสปคำกลอน ของ ฉลอง ศุภการ)

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

กวางกับเสือ

กวางตัวหนึ่งหากินตามชายป่า
ถือน้ำไม้เดินต่อมาแต่ไกล
พรานสะกดรอยรุกไม่ละลด
ก็หลบเข้าถ้ำเสือตั้งจำนง
ปล่อยให้เข้ากันถ้ากระโจนจับ
ก่อนสิ้นใจกวางร้องเสียงระรัว
เราหนีคนพ้นแล้วปะเสืออีก

และเล็มหญ้าเหลือบเห็นนายพรานใหญ่
ก็ตกใจโดดหนีรีเข้าดง
กวางเห็นหมดช่องทางตั้งประสงค์
เสือหมอบลงไม่ให้กวางเห็นตัว
ปากงับคอฟัดสะบัดหัว
อันตรายย่อมมีทั่วทุกแห่งไป
สุดเลียงหลักจึงชีวิตปลิดตกษัย

(จาก นิทานอีสปคำกลอน ของ ฉลอง ศุภการ)

ใบงานที่ ๙

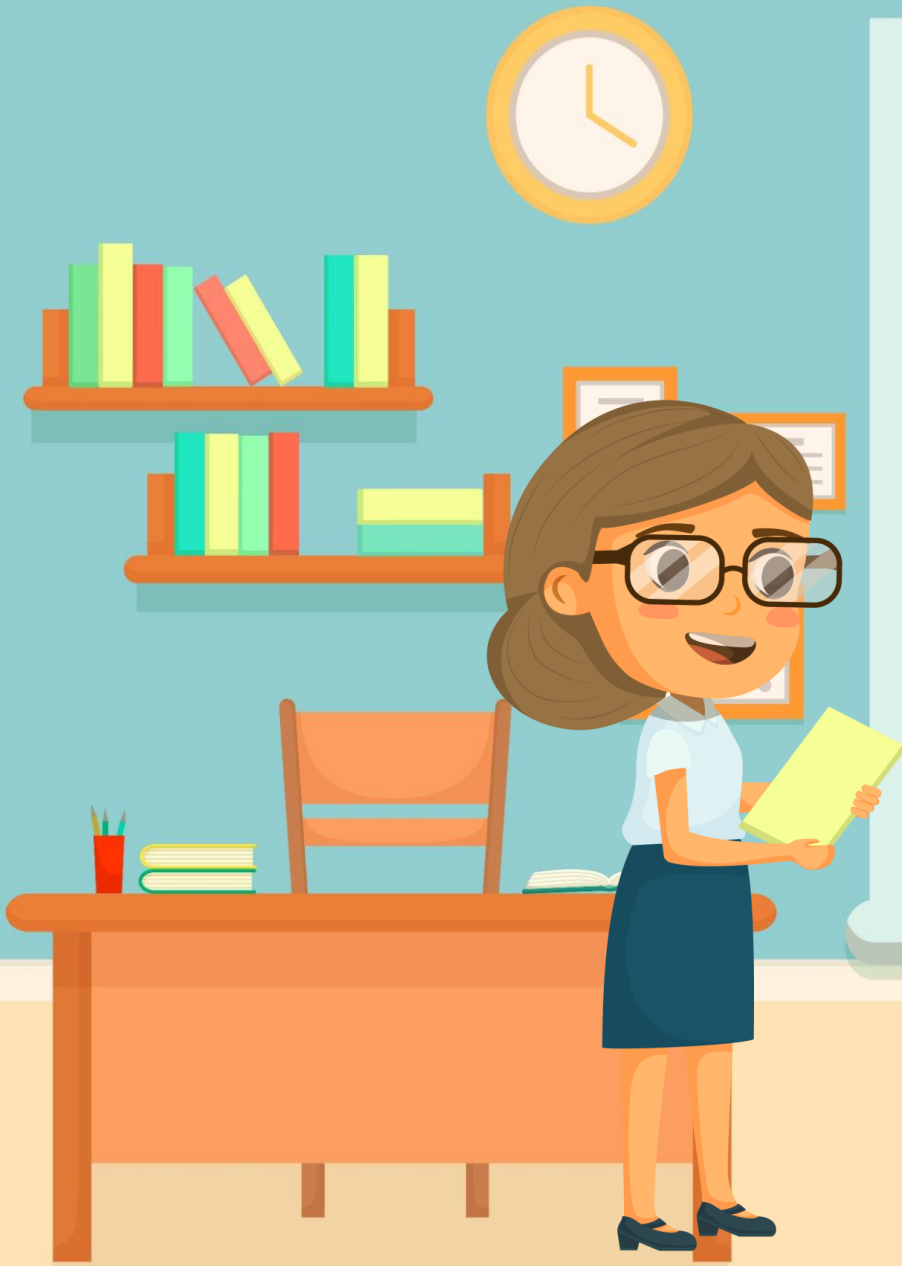
เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

ย่อนิทานคำกลอนเรื่อง กวางกับเสือ จากหนังสือ นิทานอีสปคำกลอน ของ ฉลอง ศุภการ
ความว่า

กวางตัวหนึ่งเดินหากินตามชายป่า มันเห็นนายพราน จึงวิ่งหนีเข้าไปหลบในถ้ำของเสือ
เสือเมื่อเห็นกวางวิ่งเข้ามา ก็หลบไม่ให้กวางเห็นตัว เมื่อกวางเข้าไปในถ้ำลึกแล้ว เสือกก็จับกวางกิน
เป็นอาหาร

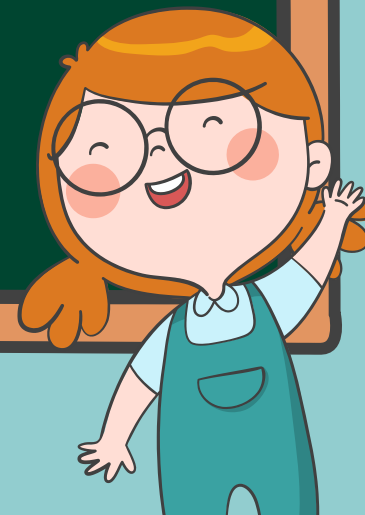
คำถามชวนคิด

นักเรียนจะนำความรู้เรื่องการเขียนย่อความ
ไปปรับใช้ได้อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

ใส่ใจระดับภาษา

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ระดับของภาษา
๒. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ระดับของภาษา

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

